

Arbeidsinnvandring fra EØS-området

Foredragsholder: Ingrid Finsland

Dato 30.oktober 2007, Trondheim

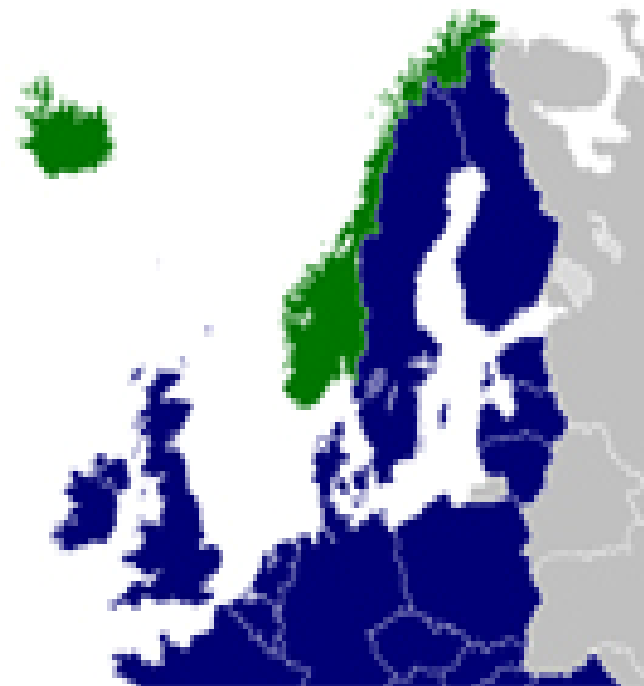
EØS/EFTA-borgere - særlige regler

EØS-reglene

**Mer lempelig enn for
tredjelandsborgere**

Overgangsregler

**Gjelder arbeidstakere som er borgere
av 10 av de nye EØS-landene**

EU/EØS-landene - gamle og nye

EU/EØS-land:

Belgia, Danmark, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Luxembourg, Nederland, Portugal, Spania, Storbritannia, Sverige, Tyskland, Østerrike

Nye EU/EØS-land etter utvidelsene i 2004 og 2007:

Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia, Ungarn, Romania og Bulgaria

Når kreves oppholdstillatelse?

- Ikke krav om tillatelse de første tre månedene
- UNNTAK: arbeidstakere fra EU10-landene må ha tillatelse fra første arbeidsdag (overgangsregler)
- UNNTAK: arbeidssøkende kan oppholde seg i riket uten tillatelse i 6 måneder
- Etter tre måneder opphold/arbeid: må fylle vilkårene for et av oppholdsgrunnlagene

De mest sentral oppholdsgrunnlagene

- **Arbeidstaker**
- **Selvstendig næringsdrivende**
- **Tjenesteyter**
- **Arbeidssøkende**
- **Familiemedlem**

Arbeidstakere

- **Ansatt hos arbeidsgiver i Norge**
- **Krav til omfang ?**
 - faktisk og reell beskjeftigelse
 - arbeidstid eller inntekt er ikke avgjørende for vurderingen
- **Dokumentasjon: ansettelsesbevis eller arbeidskontrakt**

Selvstendig næringsdrivende

- **Etablerer næringsvirksomhet i Norge**
- **Tar sikte på varig drift**
- **Ikke krav til et visst inntekstnivå**
- **Dokumentasjon:**
 - opplysninger om virksomheten
 - organisasjonsnummer i Norge

Tjenesteytere

- **Etablert i en annen EØS-stat og reiser til Norge for yte tjenester av midlertidig karakter:**
 - ▶ **utsendte arbeidstakere**
 - ▶ **selvstendige oppdragstakere**
- **Ikke krav til lønns- og arbeidsvilkår i utlendingsloven, men:**
 - ▶ **allmenngjøring av tariffavtaler (bare utsendte arbeidstakere) www.atil.no**

EU-utvidelsene i 2004 og 2007: OVERGANGSREGLER

- **Begrenser retten til fri bevegelse**
- **Midlertidig ordning**
- **Motvirke sosial dumping**

Hvem gjelder overgangsreglene for?

- **Arbeidstakere fra Polen, Litauen, Latvia, Estland, Tsjekkia, Slovakia, Slovenia, Ungarn, Romania og Bulgaria**
- **Gjelder ikke personer som allerede har hatt adgang til det norske arbeidsmarkedet de siste 12 forutgående månedene**

Hva innebærer overgangsreglene?

- **Krav til heltidsarbeid**
- **Lønns- og arbeidsvilkår må ikke være dårligere enn tariff eller det som er normalt for vedkommende sted og yrke i Norge**
- **Tillatelse må være gitt før arbeidet kan starte**

Tredjelandsborgere og EØS-reglene

- **Familiegjenforening der hovedpersonen er EØS-borger**
- **Familiegjenforening der hovedpersonen er norsk, og har utøvd rettigheter til fri bevegelse i et annet EØS-land og deretter vendt tilbake til Norge**
- **Når tredjelandsborgeren er ansatt hos en tjenesteyter og integrert i arbeidsmarkedet i et EØS-land**

Søknadsprosedyrer

- **Søknad leveres hos politiet**
- **Eget søknadsskjema**
- **Ikke gebyr**

Forslag til endringer i utlendingsforskriften

- **EØS-REGLER – overgangsordningene**
 - rett til å påbegynne arbeidet når søknad er levert
- **TREDJELANDSREGLER**
 - vedtaksmyndighet til politiet når faglærte skifter arbeidsgiver
 - rett til bosettingstillatelse når faglærte har skiftet arbeidsgiver - oppmyking

Forslag til ny utlendingslov

Regler for EØS/EFTA-borgere

- Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev av 25. oktober 2007
- Registreringsordning erstatter oppholdstillatelse
 - Permanent oppholdsrett etter 5 år
 - Selvstendige rettigheter for familiemedlemmer fra land utenfor EØS/EFTA
 - Innebærer ingen endringer i overgangsreglene